

Oldtidslevninger i Stavanger amt.

Af

Tor Helliesen.

(Med 1 kart og 6 tegninger).

Fortsættelse fra aarsheftet for 1901.

Skadberg.

1. Lyngklædt rundhaug, der er udgravet i toppen. Den er nu ca 8,5 m i tvermaal og ca. 1 m høi.
2. Paa toppen af en liden lyngklædt klippe ligger en rest af en rundhaug, der har været ca. 11,5 m i tvermaal.
3. Gammel hustomt, 13 m lang og nær 6 m bred.
4. Tre lyngklædte rundhauger, der alle er 6,5 m i tvermaal og 1 m høie og tilsyneladende hele. Jeg har undersøgt to af dem, men de indeholdt intet andet end lidt kul paa bunden.
5. Tre lyngklædte rundhauger af samme vidde som de foregaaende og ca. 0,8 m høie.
6. Paa sydvestskraaningen af Kjærberget ligger en hel del smaa runde lyngklædte hauger, der er 4 à 5 m i tvermaal. De er muligens rydningsrøiser.
7. Rundhaug af rullesten paa toppen af en liden klippe. Haugen er adskillig ørodet og er nu ca. 14 m i tvermaal og 1,5 m høi.
8. Græsklædt rundhaug paa indmark. Den er delvis udgravet. Nu er den 15 m i tvermaal og 1,8 m høi.
9. Stor rundhaug, ca. 21 m i tvermaal og 2 m høi. En stor del af haugen er borttaget til udhuser. Et grisehus er indmuret i haugen.

10. Græsklædt rundhaug, 12,5 m i tvermaal og 1,5 m høi. Der er gravet i toppen og i den østre side.
11. Hustomt af stor sten. Den er 15 m lang og 9 m bred. Straks i øst for denne ligger 2 mindre 7,5 × 7,5 m samt en liden rundhaug ca. 7 m i tvermaal. I toppen er der en fordybning.
12. Rest af en rundhaug, liggende paa en liden fjeldknaat. Haugen er nu 6,5 m i tvermaal og ca. 0,8 m høi. Paa toppen har der staaet en bautasten. Haugen kaldes „Killehaugen“ og har tidligere været meget større.
13. Rundhaug paa fjeldgrund. Haugen kaldes „Lamhaug“ og er nu 12,5 m i tvermaal og ca. 1,8 m høi. I haugen er der tidligere gravet af haugens ejere, der intet fandt. I midten sees rester af et gravkammer. Dette har jeg undersøgt og fundet smaa brudstykker af en liden urne af brændt ler samt brændte ben (S. M. 2 343).
14. Langhaug, der ligger straks vest for foregaaende haug. Den er 13,5 m lang og 4 m bred. Den er adskillig udgravet.
15. Stor rundhaug, der er stærkt oprodet i midten. Den er nu 21,5 m i tvermaal. Den skal have indeholdt et stort gravkammer, der er blevet aabnet og ødelagt for lang tid tilbage.
Lige i nærheden ligger bundlaget af en mindre rundhaug.
16. Lyngklædt langhaug, 41,5 m lang, 6,5 m bred og 1,5 m høi. Den er udgravet paa flere steder. I midten sees levninger af et stort gravkammer. Dette blev udgravet i 1844 af folk paa gaarden. Kammeret var da 12 fod langt, 1 alen bredt og 1½ fod høit, klædt med planker af furu og eg. I kammeret blev fundet en bægerformet urne med brændte ben samt et drikkehorn af glas (B. M. 349 og 350).
17. Bundlaget af tre rundhauger, der ligger lige i nærheden af hinanden. Den største er nær 16 m i tvermaal. Straks i syd for denne ligger en, der er 10 m i tvermaal og lige i vest en, der er 8 m i tvermaal.

18. Stor rundhaug, der er udgravet til bunds paa to steder. Haugen er nu ca. 25 m i tvermaal og 1,8 m høi.
19. Rundhaug paa indmark. Den er udgravet i toppen og bestaar af muld og sten, 11 m i tvermaal og 1,5 m høi.
20. Rundhaug, hvoraf over halvdelen er udgravet. Resten er 12,5 m i tvermaal.
21. Bundlaget af en rundhaug paa fjeldgrund. Det er 7,5 m i tvermaal.
22. To smaa lyngklædte rundhauger, som jeg har undersøgt. De indeholdt kun lidt kul paa bunden.
23. Firkantet lav haug, 7,5 m lang og 5 m bred. Denne har jeg undersøgt og fundet et yngre jernalders mandligt ubrændt fund, nemlig: et enegget sværd, kniv af jern, tre pilespidser, bidselmundbid, en liden jordhakke, en liden hvid glasperle, en trekantet hempe, brynesten, en jernstift og klinknagler (S. M. 2342).
24. Bundlaget af en rundhaug af sten, liggende paa fjeldgrund. Det er ca. 6,5 m i tvermaal. Ved at undersøge dette fandt jeg paa bunden et yngre jernalders mandligt fund, nemlig: et tveegget sværd, spydspids af jern, økseblad, bidselmundbid, sigd, brudstykker af en skjoldbule, en ringspænde af bronze samt kul og brændte ben. (S. M. 2345).
25. Bundlaget af en rundhaug af sten. Det er ca. 8 m i tvermaal. Jeg har ogsaa undersøgt dette, men ikke fundet noget. Haugen har sandsynligvis haft gravkammer og har altsaa været en ældre jernalders haug.
26. Rundhaug af rullesten, liggende paa fjeldgrund. Den er ca. 10 m i tvermaal og ca. 0,8 m høi. Den er ganske op-rodet. Jeg undersøgte ogsaa denne haug uden at finde noget. Denne har ogsaa sandsynligvis haft gravkammer og tilhørt den ældre jernalder.

Imellem haug 25 og 26 sees rester efter et lidet aflangt gravkammer. Ved at undersøge dette fandt jeg brudstykker af en gravurne af brændt ler samt brudstykker af en vel arbejdet skaal af klæbersten. (S. M. 2344).

27. Lyngklædt rundhaug, udgravet i midten. Den er nu 11 m i tvermaal.

Mellem denne haug og vejen nordenfor ligger flere, ca. 5, mindre rundhauger samlet i en klynge.

28. Hustomt, ca. 16 m lang og 9 m bred. I nærheden af den ene ende ligger en høstaktomt. Paa lyngfladen omkring hustomten ligger flere smaa rundhauger og 4 større af omtrent 10 m tvermaal.
29. Her har ligget endel rundhauger, der blev udjævnet for ca. 22 aar siden. I en af dem blev fundet en saks og endel smaa gjenstande af jern. Det blev bortkastet.
30. Tre udjævnede langhauger. I en af dem blev fundet en stor urne med brændte ben. — I den sydligste haug blev fundet en øks og en gjenstand af bronze.

Østre Stangeland.

1. Lyngklædt rundhaug, der er noget udgravet i toppen. Den er nu 12,5 m i tvermaal og 1,8 m høi.
2. Liden lyngklædt rundhaug, liggende paa fjeldgrund. Haugen er ca. 4 m i tvermaal. I toppen er den lidt udgravet.
3. Lav lyngklædt rundhaug, hvori er adskillig gravet. Den er nu 28 m i tvermaal og ca. 1 m høi. Ligger paa dyrket mark.
4. Flad lyngklædt rundhaug, liggende paa dyrket mark. Endel oprodet. Den er 15,5 m i tvermaal og ca. 0,8 m høi.
5. Stor græsklædt rundhaug, der nu er bevokset med rogne-trær. I toppen er der gravet flere steder. I den nordre kant har der staaet en liden smedje. Haugen er nu 21 m i tvermaal og 2,5 m høi. Straks i SO for haugen ligger nogle rester af en haug.
6. Rester af en haug.
7. Græsklædt rundhaug, der er udgravet i toppen. Den er nu 22,5 m i tvermaal og 2 m høi.
8. Rester af 3 hauger, hvoraf den største er 5,5 m i tvermaal. Straks i syd ligger en rund høstaktomt.